

Gimnazija 2030. Ar esame pasirengę būti tvarūs?

Funded by the
European Union

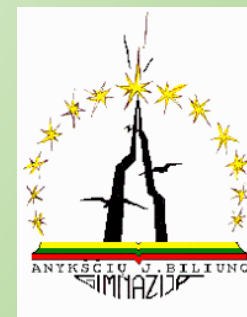

Erasmus+

Ina Gailiūninė,
geografijos mokytoja metodininkė
Anykščių Jono Biliūno gimnazija
Erasmus+ projektas NR. 2025-1-LT01-KA121-SCH-000316229

2026 birželio 18, Anykščiai

TVARI GIMNAZIJA: NUO ĮSIVERTINIMO IKI POKYČIŲ

Lietuva savo pažangą grindžia **darnaus vystymosi principais**, derindama ekonominius, socialinius ir aplinkosauginius tikslus.

Siekiame kurti **darnią, tvarią ir išmanią gimnaziją**. Šiuolaikinė mokykla ugdo mokinius ir formuoja jų **atsakingą požiūrį į aplinką bei visuomenę**.

Tvarumo kelias prasideda nuo **įsivertinimo** – stiprybių, iššūkių ir galimybių nustatymo, o reguliarus įsivertinimas padeda planuoti pokyčius, stebėti pažangą ir gerinti mokyklos veiklos kokybę.

Kaip šie principai įgyvendinami Anykščių Jono Biliūno gimnazijoje?

Įsivertinimas vykdomas 8 tvarumo įsivertinimo srityse, remiantis Tvarių mokyklų įsivertinimo vadovu.

DARNI + TVARI + IŠMANI MOKYKLA = ATSAKINGA ATEITIES MOKYKLA

Sąvoka	Idėja	Pavyzdys gimnazijoje
Darnus	Derinama aplinka, visuomenė ir ekonomika	Bendruomenės iniciatyvos
Tvarus	Tausojami ištekliai ateities kartoms	Saulės elektrinė, rūšiavimas
Išmanus	Naudojamos inovacijos ir technologijos	Skaitmeninės mokymosi priemonės

1. IŠTEKLIŲ TAUSOJIMAS IR PRIEINAMUMAS

17

8

2

ELEKTROS ENERGIJOS SUVARTOJIMAS

Metinis elektros energijos suvartojimas

81 342 kWh

ŠILUMINĖS ENERGIJOS SUVARTOJIMAS

Metinis šilumos energijos suvartojimas

50 000 kWh

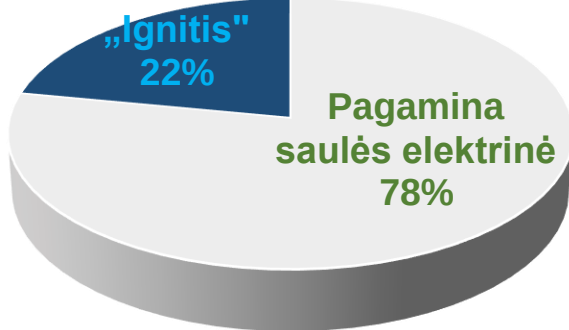

VANDENS SUVARTOJIMAS

Metinis vandens suvartojimas

1 400 m³

Perkama iš UAB

Elektros energiją gamina 80 kW galios saulės elektrinė, esanti Kuršėnuose, Šiaulių r. sav.

Šilumos energiją gimnazijai tiekia UAB „Anykščių šiluma“, kuri šilumos gamybai naudoja atsinaujinantį energijos šaltinį – biokurą.

Vandens suvartojimas siekia 1 400 m³ per metus.

Tvari gimnazija – atsakingas pasirinkimas kiekvieną dieną!

81 342 kWh
elektros energijos
per metus

50 000 kWh
šilumos energijos
per metus

1 400 m³
vandens
per metus

2. JUDUMAS

7

12

6

❖ Aplinkinius kaimus ir miestelius su mokykla jungia **viešieji maršrutiniai** autobusai, taip sumažindami privačių automobilių naudojimą ir palengvindami eismą aplink miestelį.

❖ Saugus **dviračių ir paspirtukų saugojimas** mokyklos teritorijoje skatina mokinius rinktis aktyvų ir ekologišką transportą.

❖ Bendradarbiaujant su vietos valdžios institucijomis gimnazija įsigijo **elektrinį mokyklinį autobusą**. Gerinama pėsčiųjų ir dviračių infrastruktūra.

❖ Reguliarios **teminės dienos ir renginiai** (pvz., „Pėsčiųjų į mokyklą diena“, sporto varžybos, kultūrinė veikla) stiprina žaliuosius įpročius ir bendruomeniškumo dvasią.

Tvari kelionė
į mokyklą

Judumo infrastruktūros
tvarumas

Judumo
edukacija

Saugus
eismas

3. BENDRUOMENĖS ĮSITRAUKIMAS

14

2

0

❖ Kuriant darnią gimnaziją, bendruomenė turi galimybę **bendrauti ir bendradarbiauti**. Teminės dienos, sporto renginiai ir kultūrinė veikla, stiprinanti mokyklos dvasią.

❖ Aktyvi Mokinių taryba, pasiūlymų dėžutės ir apklausos, suteikiančios besimokantiems balsą.

❖ **Savanorystė ir kūrybinės iniciatyvos**, skatinančios atsakomybę ir aktyvų pilietiškumą.

❖ **Partnerystė su vietos bendruomene**, siekiant remti bendrus projektus ir mokyklos veiklą.

❖ Aktyvi **tėvų taryba** ir jos veikla gimnazijos gyvenime.

❖ Saugi **aplinka** skirtingų poreikių ir pažiūrų asmenims.

❖ Puoselėjamos **tradicijos**, skatinama savanorystė ir tvarumo iniciatyvos.

Bendruomeniškumo
skatinimas

Psichologinė
gerovė ir lygios
galimybės

4. KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDAS

3

8

11

- ❖ Biblioteka, muziejus ir kitos erdvės **pristato ir eksponuoja** įvairias kultūras ir tradicijas.
- ❖ Mokiniai turi galimybių **bendradarbiauti ir bendrauti su bendraamžiais tarptautiniuose Erasmus+ ir Nord+ projektuose**, mainų programose.
- ❖ Mokyklos erdvės projektuojamos taip, kad būtų gerbiamas ir atspindėtas **kultūros ir gamtos paveldas**.
- ❖ Edukacinėse erdvėse saugomi ir naudojami edukacijoms **gamtos elementai**: medžiai, rieduliai, upelis.
- ❖ Rašomi **tiriamieji projektiniai darbai** I-II gimnazijos klasių susiję su kultūros ir gamtos paveldo išsaugojimu.

Biologinė
įvairovė

Kita negyvoji
gamta

5. SAUGUMAS IR SVEIKATA

14

3

0

- ❖ Nustatytos **saugios zonos** įvairių tipų ekstremalioms situacijoms.
- ❖ Higienos standartų patalpos laikosi **higienos normų** ir yra pritaikytos mokinių amžiui. Vidaus ir lauko mokyklos erdvės, skirtos mokinių fizinei ir psichinei gerovei palaikyti, užtikrina sveikatą ir saugą.
- ❖ Platesnis šeimų ir bendruomenės įtraukimas į **mitybos ir sveikatingumo** iniciatyvas.
- ❖ **Subalansuota mityba**, atitinkanti mitybos standartus, veikia „švediško stalo“ pasiūla. Mokiniai mokyklos valgykloje turi galimybę gauti subalansuotą ir maistingą maistą. Erdvės, skirtos skatinti lėtą, dėmesingą valgymą ir socialinę sąveiką. Nesveiko maisto nėra; valgykloje ir prekybos automatuose siūlomi sveikesni patiekalai ir užkandžiai.
- ❖ **Sveikatos ugdymo programos**, kuriose mokoma mokinių sveikos mitybos ir gyvenimo būdo.

Higiena ir saugumas

Civilinė sauga

Sveikos mitybos švietimas

6. NEIGIAMO POVEIKIO APLINKAI MAŽINIMAS

11

13

6

❖ Vyrauja **rūšiavimo, daugkartinio daiktų naudojimo kultūra**, mažinamas vienkartinų priemonių kiekis bendrame vartojime.

❖ Įrengti **dalijimosi daiktais** taškai (DĖK`UI stotelės principu), mažosios bibliotekėlės, augalų atiduotuvės ir t.t.

❖ Sukurta **atsakingo** popieriaus ir kitų kanceliarinių priemonių **vartojimo** kultūra.

❖ **Atliekos** kaip žaliava **naudojamos kūrybiniais tikslais** (menams, techninei kūrybai ir kt.).

❖ Įrengtos **atliekų rūšiavimo dėžės**. Kompostuojamos organinės atliekos, kurios naudojamos gėlynų dirvožemiui gerinti.

❖ 1 kartą per metus **bendruomenė renka makulatūrą**, kurią paima Grigiškių popieriaus fabrikas. Mainais gauname popierinių rankšluosčių ir tualetinio popieriaus.

Atliekos ir
rūšiavimas

Atliekų prevencijos
švietimas

7. VIEŠOSIOS ERDVĖS

15

4

0

- ❖ Kuriant mokyklos aplinkas vadovaujamosi **universalios dizaino principais**, atsižvelgiama į vaikų, asmenų su negalia ir skirtingų lyčių interesus, suteikiama saugi, įtrauki mokymosi aplinka.
- ❖ Naudojama **moderni, kokybiška, tvari ir ilgalaikė mokyklos vidaus įranga** (durys, langai, grindų dangos, baldai ir kt.), atitinkanti estetikos, efektyvumo, suderinamumo principus.
- ❖ Kryptingai parinkti **želdiniai**, tinkantys ugdymo turiniui. Augalų rūšių įvairovė derinama su ugdymo programomis. Želdinama planingai, želdinių planavimas konceptualus. Kūrime dalyvauja mokiniai.
- ❖ Įveiklintos **gimnazijos išorinės erdvės**: kiemas, stadionas, parkas, takeliai, karstymosi sienelės, tinklai, lauko treniruokliai.
- ❖ Sukurta **socializacijos ervės**: slalo žaidimų ervės, lauko klasės.
- ❖ Sukurta laisvai prieinama **informacinė infrastruktūra** ir turinys.

Vidaus ir lauko
įrengimas

Žaliosios
erdvės

Sporto ir poilsio
infrastruktūra

8. VIETОВIŲ RYŠIAI

9

5

6

- ❖ Prisidedama **prie tvarumu grįstų įvairialypių** miestų, gyvenviečių, kaimų ryšių stiprinant nacionalinę ir regionų plėtrą.
- ❖ Prisidedama prie **trumpų tiekimo grandinių**, vykdomi žalieji pirkimai.
- ❖ **Skatinamas savo krašto** pažinimas, mokyklos aplinka pristato vietovę, regioną atvykstantiems (mokyklų muziejai, turizmo plėtotė).
- ❖ **Galimybės mokytis už mokyklos ribų** saugomose teritorijose, muziejuose ir kitose vietose.
- ❖ Veiksmai, skirti **vietos turizmui populiarinti** (mokyklos muziejus, paveldo objektai).
- ❖ Perkami **maisto produktai iš regiono ūkininkų**.
- ❖ Mokiniai **skatinami keliauti remiantis tvaraus turizmo principais**.

Trumpa maisto
tiekimo grandinė

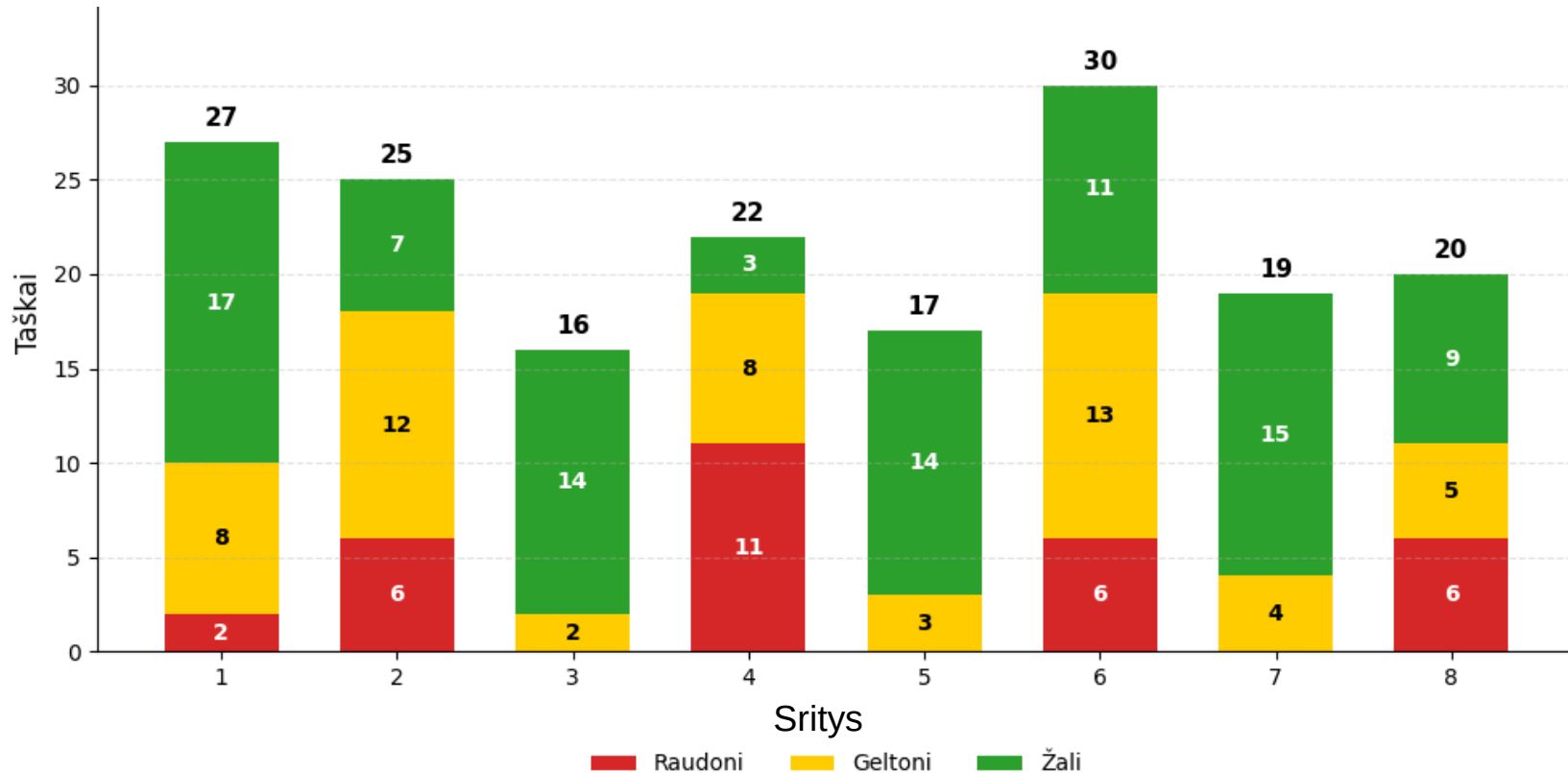

Tvarus turizmas
ir kelionės

Žalieji
pirkimai

ĮSIVERTINIMO SRIČIŲ REZULTATAI

IŠVADOS

- ❖ Gimnazija **atitinka „Tvarios mokyklos“ pirmosios pakopos reikalavimus** ir turi 6 sritis, kuriose gali siekti tolesnių tvarumo pokyčių.
- ❖ Numatomas **nuoseklus pokyčių įgyvendinimas ir prioritetų nustatymas**, juos integruojant į gimnazijos veiklos ir ugdymo planus.
- ❖ Siekiant objektyvesnio tvarumo rodiklių įsivertinimo, **būtina aktyviau įtraukti visą gimnazijos bendruomenę** – mokinius, mokytojus, darbuotojus ir tėvus.

Tvari gimnazija kuriama ne vien
projektais ar dokumentais –
ji kuriama kasdieniais
bendruomenės pasirinkimais,
atsakomybe ir rūpesčiu ateitimi.

AČIŪ UŽ DĖMESĮ ☺